

Suvestinė redakcija nuo 2022-03-01 iki 2023-04-19

Nutarimas paskelbtas: TAR 2018-10-08, i. k. 2018-15887

Nauja redakcija nuo 2021-01-01:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBĖS REGULIUOJAMOS GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO VEIKLOS PAJAMŲ IR KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2018 m. spalio 5 d. Nr. O3E-314

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 9 straipsnio 3 dalimi, 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/460, kuriuo nustatomas suderintos gamtinių dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas, 2014 m. kovo 26 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2018 m. spalio 3 d. pažymą Nr. O5E-236 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodiką (pridedama).

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos
2018 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. O3E-314
(Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2019 m. vasario 14 d. nutarimo
Nr. O3E-49 redakcija)

VALSTYBĖS REGULIUOJAMOS GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO VEIKLOS PAJAMŲ IR KAINŲ NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – Operatorius) reguliuojamų paslaugų (produktų) pajamų viršutinių ribų ir konkrečių kainų nustatymą.

2. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (toliau – Energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir atsižvelgiant į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentą (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013, 2014 m. kovo 26 d. Komisijos reglamentą Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas (toliau – Balansavimo tinklo kodeksas), ir kitus Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros 2015 m. birželio 15 d. nuomonę Nr. 03/2015 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo atitikimo Direktyvos 2009/73/EC, Reglamento (EC) Nr. 715/2009 gairėms bei kitoms susijusioms šios direktyvos bei reglamento nuostatoms“, 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2017/460, kuriuo nustatomas suderintos gamtinių dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (toliau – Tarifų tinklo kodeksas).

3. Metodikoje vartojamos sąvokos:

3.1. **Baziniai gamtinių dujų perdavimo ilgalaikiai pajėgumai** (toliau – Pajėgumai) – suskaičiuoti prognozuojami užsakyti perdavimo ilgalaikiai pajėgumai penkerių metų laikotarpiui, išreikšti MWh per parą per metus. Atliekant konkrečių metų reguliuojamų kainų skaičiavimus, įvertinami prognozuojami tų metų gamtinių dujų ilgalaikių perdavimo pajėgumų nuokrypiai, kuriuos pagrindžia Operatorius.

3.2. **Bazinės sąnaudos** – suskaičiuotos ekonomiškai pagrįstos (būtiniosios) reguliuojamos paslaugos sąnaudos penkerių metų laikotarpiui. Atliekant konkrečių metų reguliuojamų pajamų skaičiavimus, Metodikos nustatyta tvarka įvertinami prognozuojami tų metų sąnaudų nuokrypiai, kuriuos pagrindžia Operatorius.

3.3. **Bazinis gamtinių dujų kiekis** – suskaičiuotas perduodamas gamtinių dujų kiekis penkerių metų laikotarpiui, išreikštas megavatvalandėmis (MWh), naudojant bazinę viršutinę gamtinių dujų degimo šilumos vertę. Atliekant konkrečių metų reguliuojamų kainų skaičiavimus, įvertinami prognozuojami tų metų gamtinių dujų kiekio nuokrypiai, kuriuos pagrindžia Operatorius.

3.4. **Išleidimo taškas** – taškas, į kurį rinkos dalyvis pristato perdavimui skirtas gamtines dujas ir kuriame prasideda dujų perdavimas paslaugos teikėjo sistemoje.

3.5. **Išleidimo taškas** – taškas, kuriame baigiasi perdavimo paslaugos teikėjo sistema ir

gamtinės dujos yra pristatomos į perdavimo sistemos tarpvalstybinius taškus, sujungimo su Lietuvos gamtinių dujų skirstymo sistemomis taškus, tiesiogiai prie perdavimo sistemos prijungtas vartotojų sistemas. Išleidimo taškai skirstomi į vidinius, skirtus pristatyti gamtines dujas Lietuvos perdavimo sistemos naudotojams į jų pristatymo vietas arba gamtinių dujų skirstymo stotis, ir išorinius, skirtus pristatyti gamtines dujas į tarpvalstybinius taškus.

3.6. **Lokalus tinklas** – perdavimo sistemos turto vienetai, kuriais dujos perduodamos tik Lietuvos gamtinių dujų vartotojams.

3.7. **Metinės sąnaudos** – suskaičiuotos ekonomiškai pagrįstos (būtiniosios) reguliuojamos paslaugos sąnaudos vienerių metų laikotarpiui.

3.8. **Neutralumo mokestis** – su perdavimo sistemos operatoriaus atliekamais balansavimo veiksmams susijęs gautos arba gautinos ir sumokėtos arba mokėtinos sumos skirtumui lygus mokestis, kurį jis atitinkamiems tinklo naudotojams turi mokėti arba iš jų imti.

3.9. **Pagrindinis tinklas** – perdavimo sistemos turto vienetai, kuriais gali naudotis tiek Lietuvos gamtinių dujų vartotojai, tiek sistemos naudotojai, transportuojantys dujas per tarpvalstybinius įleidimo / išleidimo taškus ir (ar) Klaipėdos SGD terminalą.

3.10. **Pajamų viršutinė riba** – gamtinių dujų perdavimo paslaugos bazinių sąnaudų bei investicijų gražos suma, kuri kartą per metus gali būti koreguojama, pasikeitus infliacijos lygiui, Operatoriaus technologinėms reikmėms įsigyjamų gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, reguliuojamos paslaugos gamtinių dujų kiekiui ir (ar) pajėgumams, teisės aktų reikalavimams, Operatoriui įgyvendinus su Taryba suderintas investicijas ar nukrypęs nuo pagal šią Metodiką nustatytų rodiklių.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

3.11. **„Pašto ženklų“ principas** – gamtinių dujų perdavimo paslaugų referencinių kainų nustatymo principas, pagal kurį nustatomos vienodos gamtinių dujų perdavimo paslaugų referencinės kainos gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo taškuose ir vienodos gamtinių dujų perdavimo paslaugų referencinės kainos gamtinių dujų perdavimo sistemos išleidimo taškuose.

3.12. **Referencinė kaina** – nuolatinio pajėgumo produkto kaina už vienus metus, kuri skaičiuojama pagal dujų įleidimo ir išleidimo taškų duomenis ir naudojama pajėgumais grindžiamiems perdavimo tarifams nustatyti.

3.13. **Reguliavimo sąskaita** – sąskaita gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainodaros tikslams, kurioje kaupiama informacija apie nepakankamas ir perteklines pajamas, gautas už perdavimo paslaugą, bazinių sąnaudų, koreguotinų pagal Metodiką, nuokrypius, investicijų gražos neatitiktį ir kitus pagrįstus sąnaudų / pajamų nuokrypius nuo Tarybos nustatytų ar suderintų rodiklių, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

3.14. **Tarifinis laikotarpis** – perdavimo paslaugų kainų taikymo laikotarpis, kuris trunka vienus kalendorinius metus.

3.15. **Technologinės sąnaudos** – gamtinių dujų sąnaudos, Operatoriaus patiriamos užtikrinant gamtinių dujų transportavimą bei palaikant perdavimo sistemos funkcionalią būklę ir skirstomos taip:

3.15.1. **Kuro ir remontų technologinės sąnaudos** – perdavimo sistemos operatoriaus patiriamos sąnaudos, kurios susidaro dėl gamtinių dujų kiekio išleidimo į atmosferą remonto ar rekonstrukcijos darbų metu bei gamtinių dujų kaip kuro naudojimo aptarnaujant įrenginius kompresorių stotyse, įskaitant ir mobiliuosius kompresorius, dujų pašildymui ir įrenginių eksploatavimo sąlygoms užtikrinti dujų skirstymo ir apskaitos stotyse;

3.15.2. **Paklaidų ir nesandarumų technologinės sąnaudos** – gamtinių dujų praradimai dėl matavimo prietaisų ir sistemų paklaidų ir (ar) gamtinių dujų perdavimo sistemai priskiriamų dujotiekių nesandarumų.

3.16. **Vartojimo pajėgumai** – didžiausias gamtinių dujų paros kiekis, gamtinių dujų

sistemos naudotojui ir (ar) vartotojui reikalingas jų maksimaliems gamtinių dujų vartojimo poreikiams užtikrinti kiekvienoje gamtinių dujų pristatymo vietoje.

4. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme ir kituose gamtinių dujų sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO VEIKLOS KAINODAROS TAISYKLĖS

5. Pajamų viršutinės ribos yra Tarybos nustatomos 5 metų reguliavimo periodui. Gamtinių dujų kainų reguliavimo periodas gali būti keičiamas motyvuotu Tarybos sprendimu. Apie sprendimą dėl gamtinių dujų kainų reguliavimo periodo pakeitimo Taryba privalo informuoti Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją. Tarybos sprendimas dėl gamtinių dujų kainų reguliavimo periodo pakeitimo pradedamas taikyti ne anksčiau, kaip pasibaigus ankstesniajam gamtinių dujų kainų reguliavimo periodui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

6. Reguluojamų perdavimo paslaugų kainoms taikomas ilgalaikių kainų mechanizmas, t. y. tarifiniam laikotarpiui (metams) nustatoma pajamų viršutinė riba, kuri antrajam ir vėlesniam reguliuojamo laikotarpio tarifiniam laikotarpiui (metams) koreguojama, nustatant pakoreguotą pajamų viršutinę ribą.

7. Operatorius sistemos naudotojams taikomą paros disbalanso mokestį ir balansavimo neutralumo mokestį nustato vadovaudamasis Operatoriaus parengtomis ir Tarybos suderintomis balansavimo taisyklėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

8. Tarybai nustatant pajamų viršutines ribas ir tvirtinant Operatoriaus nustatomas reguliuojamų paslaugų kainas, neviršijančias pajamų viršutinės ribos, atsižvelgiama į:

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

8.1. perdavimo verslo vienetui ir atitinkamoms paslaugoms (produktams) Tarybos nustatytų bei faktiškai priskirtų reguliuojamos veiklos sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, apimtį praėjusio reguliavimo laikotarpio metu;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

8.2. faktiškai suteiktų perdavimo paslaugų (produktų) kiekius praėjusio reguliavimo laikotarpio metu;

8.3. naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju – prognozuojamų sąnaudų apimties ir prognozuojamų paslaugų (produktų) kiekių ir (ar) Pajėgumų pagrįstumą, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos pajamų viršutinės ribos ar konkrečios kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip;

8.4. gerą praktinį pavyzdį turinčių Lietuvos ir (ar) Europos Sąjungos šalių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės, iš anksto viešai skelbiamos Tarybos tinklalapyje, duomenis;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

8.5. praėjusio reguliavimo periodo Operatoriaus efektyvumo rodiklius;

8.6. suplanuotus Operatoriaus veiklos pokyčius per ateinantį reguliavimo periodą, įskaitant su Taryba suderintų investicijų įgyvendinimą, turėsiančių poveikį sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, bei suteiktų paslaugų (produktų) kiekio ir (ar) Pajėgumų apimčiai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

8.7. po praėjusio reguliavimo periodo įvyksiančius reikšmingus įvykius, turėsiančius įtakos sąnaudų dydžiui ir struktūrai;

8.8. Tarybos atlikto paskutinių reguliuojamų paslaugų sąnaudų pagrįstumo (būtinumo) patikrinimo metu nustatytą pagrįstą šių sąnaudų dydį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

8.9. pagrįstus reikšmingus pokyčius, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, sąnaudų dydžiui ir struktūrai.

9. Reguluojamos paslaugos sąnaudoms yra priskiriamos ekonomiškai pagrįstos sąnaudos, būtinoms Operatoriaus reguliuojamai veiklai vykdyti. Būtinoms sąnaudoms yra suprantamos, kaip sąnaudos, kurių nepatyręs Operatorius negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Operatoriaus veiksmai ir sąnaudos, tiesiogiai nesusiję su reguliuojama veikla, reguliacinės turto bazės dydžio pasikeitimu, kuriais gamtinių dujų įmonė įgyja, sukaupia, kontroliuoja ir naudoja finansinį turtą, nepriskiriamos prie reguliuojamos veiklos sąnaudų.

10. Planuojamus sąnaudų pokyčius Operatorius turi argumentuoti. Jei Operatorius nepateikia sąnaudų pasikeitimų motyvų arba jos nėra tinkamai pagrįstos, šios sąnaudos nėra pripažįstamos pagrįstomis. Naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju atsižvelgiama į prognozuojamas sąnaudas, kurias Operatorius turi pagrįsti ir argumentuoti, prognozuojamus paslaugų (produktų) kiekius ir (ar) pajėgumus, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip.

11. Bazinis kiekis ir (ar) pajėgumai reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu nustatomi, atsižvelgiant į realizuotiną paslaugos kiekį per vienerius reguliavimo periodo metus atskirai kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui, taip pat antriesiems–penktiesiems reguliavimo periodo metams prognozuojami metų kiekiai ir (ar) pajėgumai nustatomi, įvertinus:

11.1. praėjusio reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpio faktinę realizuoto kiekio ir (ar) Pajėgumų metinę apimtį;

11.2. sistemos naudotojų apklausos duomenis;

11.3. priežasčių, kurias Operatorius nurodė kaip lemiančias realizuoto kiekio faktinius apimties pokyčius, pagrįstumą;

11.4. priežasčių, kurias Operatorius nurodė kaip lemiančias realizuotino kiekio apimties būsimus pokyčius, pagrįstumą;

11.5. planuojamas investicijas būsimuoju reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu;

11.6. kitų gamtinių dujų įmonių, galinčių daryti įtaką baziniam kiekiui, plėtrą ir teisės aktuose nustatytus įpareigojimus;

11.7. prognozuojamą metinį realizuotiną kiekį, jei veiklą pradeda naujas Operatorius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

12. Operatorius prognozuojamą gamtinių dujų, elektros energijos bei apyvartinių taršos leidimų pirkimo kainą, įvertinus įsigijimo šaltinius, nustato atsižvelgdamas į:

12.1. galiojančiose pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo sutartyse nustatytas formules ar konkrečias kainas. Jei pagal pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas atitinkamų išteklių kaina pagal formulę perskaičiuojama dažniau nei kartą per metus, suskaičiuojamas prognozuojamos dvylikos mėnesių kainos svertinis vidurkis. Atitinkamų išteklių kaina skaičiuojama kiekvienam mėnesiui pagal galiojančiose pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytas formules ir (ar) kainas pagal sutartis įsigyjamų išteklių kiekių proporcijas;

12.2. per vienerius metus iki duomenų pateikimo gamtinių dujų biržoje įvykusius sandorius ir gamtinių dujų, elektros energijos, apyvartinių taršos leidimų kainų kitimo tendencijas

reguliuojamų paslaugų kainų taikymo laikotarpiu.

13. Investicijos derinamos su Taryba, vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka. Nustatydama ir (ar) koreguodama pajamų viršutinės ribas Taryba įvertina Operatoriaus įvykdytų investicijų efektyvumą, atsižvelgdama į Operatoriaus su Taryba suderintų investicijų sprendimo priėmimo dokumentuose nurodytus rodiklius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

III SKYRIUS GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO VEIKLOS PASLAUGŲ KAINODARA

PIRMASIS SKIRSNIS GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ PASLAUGOS KAINODARA

14. Atitinkamos bazinių sąnaudų grupės, priskirtinos perdavimo paslaugai, kuri reguliuojama nustatant pajamų viršutinę ribą penkeriems metams, vertinama:

14.1. Technologinės sąnaudos:

14.1.1. Kuro ir remonto technologinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

14.1.1.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių pasibaigusių ketverių metų vidutinius faktinius gamtinių dujų kuro ir remontų technologinėms reikmėms kiekius;

14.1.1.2. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių pasibaigusių ketverių metų vidutinę faktinę gamtinių dujų kuro ir remontų technologinėms reikmėms kiekio metinę apimtį, kai gamtinių dujų kuro ir remontų technologinėms reikmėms kiekiai priklauso nuo realizuoto kiekio;

14.1.1.3. priežasčių, kurias Operatorius nurodė kaip lemiančias gamtinių dujų kuro ir remontų technologinėms reikmėms kiekio faktinius ir būsimus apimtį pokyčius, pagrįstumą;

14.1.1.4. praėjusių reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu įgyvendintų investicijų įtaką gamtinių dujų kuro ir remontų technologinių sąnaudų technologinių sąnaudų pokyčius;

14.1.1.5. prognozuojamą gamtinių dujų pirkimo kainą, kuri nustatoma vadovaujantis Metodikos 12 punktu;

14.1.1.6. faktinių kuro ir remontų technologinių sąnaudų nuokrypį nuo buvusių nustatytųjų Tarybos paskutiniame pasibaigusiam tarifiniam periodui, kurį Operatorius pagrindžia Tarybai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.1.2. Paklaidų ir nesandarumų technologinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

14.1.2.1. Tarybos reguliavimo periodui nustatytą paklaidų ir nesandarumų technologinių sąnaudų procentinį santykį su atitinkamu laikotarpiu Operatoriaus transportuotu gamtinių dujų kiekiu (vertinamu kaip per įleidimo taškus įleistas dujų kiekis), kuris turi neviršyti įleidimo taškuose įdiegtų gamtinių dujų matavimo įrenginių techniniuose dokumentuose įtvirtintų neapibrėžčių vidurkio, turi būti skaičiuojamas įvertinant faktinius praėtų laikotarpių paklaidų ir nesandarumų technologinių sąnaudų apimtį, atsižvelgiant į įgyvendintų ir naujų investicijų į gamtinių dujų perdavimo infrastruktūrą įtaką;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.1.2.2. praėjusių reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu įgyvendintų investicijų įtaką gamtinių dujų paklaidų ir nesandarumų technologinių sąnaudų pokyčius;

14.1.2.3. prognozuojamą gamtinių dujų pirkimo kainą, kuri nustatoma vadovaujantis Metodikos 12 punktu;

14.1.3. Nustatant technologinių sąnaudų lygį, atsižvelgiama į naujų investicijų į gamtinių dujų infrastruktūrą lemiamą technologinių sąnaudų apimtį, nustatomą pagal su Taryba suderintas investicijas arba su Taryba suderintus principus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.2. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos. Šių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

14.2.1. metų, kuriems nustatoma pajamų viršutinė riba, pradžioje atitinkamai paslaugai priskirtų ilgalaikio turto vienetų priskaitytiną metinę nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą;

14.2.2. Tarybos nustatyta tvarka suderintas ir įvykdytas investicijas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.2.3. koreguojančias nusidėvėjimo (amortizacijos) sumas, priskirtinas atitinkamai paslaugai, kurios turi būti nustatytos, jei praėjusio laikotarpio metu Operatorius dėl kokių nors priežasčių turėjo faktinių nukrypimų nuo ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos (investicijų programos) vykdymo;

14.2.4. planuojamus ilgalaikio turto vienetų nurašymus, perleidimus;

14.2.5. Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Tarybos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, reikalavimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.2.6. Naujų investicijų (investicijų dalies), kurios yra finansuojamos ne Operatoriaus lėšomis, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos nėra pripažįstamos pagrįstomis, skaičiuojant pajamų viršutinę ribą, išskyrus naujų vartotojų ir (ar) sistemų prijungimo investicijas prie Operatoriaus perdavimo sistemos, kurių atsipirkimo laikotarpis nesibaigė, o jų atsipirkimo vertinime buvo skaičiuojami investicijų grąžos ir nusidėvėjimo sąnaudų finansiniai srautai;

14.2.7. Taryba vertina nusidėvėjimo sąnaudų panaudojimą. Vykdydamas investicijas atitinkamoje veikloje Operatorius pirmiausiai turi panaudoti lėšas, sukauptas nusidėvėjimo sąnaudoms šioje veikloje dengti.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.3. Operacinės sąnaudos, t. y. remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudos, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės sąnaudos, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos (toliau – $OPEX_{(be\ DU)}$). Šių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

14.3.1. praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį arba faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus priešpaskutinių ir paskutinių metų vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (toliau – VKI) pokyčius, pakoreguotus efektyvumo rodikliu, kuris yra lygus 1 proc. Jeigu Operatoriaus praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų faktinė pagrįsta $OPEX_{(be\ DU)}$ buvo mažesnė už Tarybos nustatytą – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu Operatoriaus praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų $OPEX_{(be\ DU)}$ apimtis buvo didesnė už Tarybos nustatytą ir Operatorius nepagrindė šio viršijimo – atsižvelgiama į Tarybos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį. Šių sąnaudų faktinė arba nustatyta metinė apimtis skaičiuojama papildomai įvertinus vidutinį pasiektą faktinį efektyvumą per laikotarpį, kurio metu Operatorius buvo skatinamas, neatsižvelgiant į vienkartinis Operatoriaus reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, bei kitus nuo Operatoriaus nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir nuokrypius dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (C_x). $OPEX_{(be\ DU)}$ dydis skaičiuojamas:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.3.1.1. ekonomiškai pagrįstas metinis $OPEX_{(be\ DU)}$ dydis pirmiems reguliavimo periodo metams, yra apskaičiuojamas pagal (1) formulę:

$$OPEX_{t+1(be\ DU)} = OPEX_{t-1(be\ DU)} \times \left(1 + \frac{I_{t-1} - e}{100}\right) \times \left(1 + \frac{I_t - e}{100}\right), \text{ Eur} \quad (1)$$

čia:

$OPEX_{t+1\ (be\ DU)}$ – remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudos, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos $t+1$ metais (pirmaisiais reguliavimo periodo metais);

$OPEX_{t-1\ (be\ DU)}$ – remonto, priežiūros, eksploatavimo, personalo sąnaudų (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinių, rinkodaros ir pardavimo sąnaudų, kitų paskirstomų sąnaudų praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų Tarybos nustatyta arba faktinė pagrįsta šių sąnaudų metinė apimtis, kuri skaičiuojama papildomai įvertinus vidutinį pasiektą faktinį efektyvumą per laikotarpį, kurio metu Operatorius buvo skatinamas, neatsižvelgiant į vienkartinį Operatoriaus reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, bei kitus nuo Operatoriaus nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir nuokrypius dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (C_x);

I_t – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį prieš duomenų pajamų viršutinėms riboms nustatyti pateikimą paskelbto VKI pokytis, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu mėnesiu, proc.;

I_{t-1} – VKI pokytis $t-1$ metais, proc. Jis nustatomas Statistikos departamento $t-1$ metų to paties mėnesio, kaip ir I_t atveju, paskelbtą VKI, lyginant su praėjusių ($t-2$) metų to paties mėnesio VKI, proc.;

e – efektyvumo koeficientas, kuris yra lygus 1 proc.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.3.1.2. visais kitais metais, einančiais po pirmųjų naujojo reguliavimo periodo metų, $OPEX_{(be\ DU)}$ apimtis kiekvieniems metams nustatoma pagal Statistikos departamento paskutinį mėnesį prieš duomenų pajamų viršutinėms riboms koreguoti pateikimą paskelbto VKI pokytį, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu mėnesiu, ir efektyvumo koeficientą. Antrųjų–penktųjų metų $OPEX_{(be\ DU)}$ skaičiuojamas pagal (2) formulę:

$$OPEX_{t+n(be\ DU)} = OPEX_{t+1(be\ DU)} \times \prod_{n=2}^5 \left(1 + \frac{I_{t+n} - e}{100}\right); \text{ Eur} \quad (2)$$

čia:

$OPEX_{t+n\ (be\ DU)}$ – remonto, priežiūros, eksploatavimo, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos $t+n$ metais (antraisiais–penktaisiais reguliavimo periodo metais);

$OPEX_{t+1\ (be\ DU)}$ – remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudos, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės sąnaudos, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos $t+1$ metais (pirmaisiais reguliavimo periodo metais);

I_{t+n} – Statistikos departamento antraisiais–penktaisiais reguliavimo periodo metais paskutinį mėnesį prieš duomenų pajamų viršutinėms riboms koreguoti pateikimą, paskelbto VKI pokytis, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu mėnesiu, proc.

e – efektyvumo koeficientas, kuris yra lygus 1 proc.;

14.3.1.3. jeigu VKI pokytis ≤ 1 proc., tai $OPEX_{(be\ DU)}$ sąnaudos nekoreguojamos (paliekamos to paties dydžio);

14.4. Darbo užmokesčio sąnaudos (toliau – $OPEX_{(DU)}$). Šių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

14.4.1. praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų Tarybos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį arba faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytį ir efektyvumo rodiklį. Jeigu Operatoriaus praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų faktinė

pagrįsta darbo užmokesčio sąnaudų apimtis buvo mažesnė už Tarybos nustatytą, atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu Operatoriaus praėjusio reguliavimo periodo priešpaskutinių metų darbo užmokesčio sąnaudos buvo didesnės už Tarybos nustatytas, atsižvelgiama į Tarybos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį. Šių sąnaudų faktinė arba nustatyta metinė apimtis skaičiuojama papildomai įvertinus vidutinį pasiektą faktinį efektyvumą per laikotarpį, kurio metu Operatorius buvo skatinamas, neatsižvelgiant į vienkartinis Operatoriaus reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, bei kitus nuo Operatoriaus nepriklausančių veiksmų kylančius sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant ir nuokrypius dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (C_x). $OPEX_{(DU)}$ dydis skaičiuojamas:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.4.1.1. ekonomiškai pagrįstas darbo užmokesčio sąnaudų dydis pirmiems reguliavimo periodo metams yra apskaičiuojamas pagal (3) formulę:

$$OPEX_{t+1(DU)} = OPEX_{t-1(DU)} \times \left(1 + \frac{\Delta DU_{t-e}}{100}\right) \times \left(1 + \frac{\Delta DU_{t+1-e}}{100}\right), \text{ Eur} \quad (3)$$

čia:

$OPEX_{t+1(DU)}$ – darbo užmokesčio sąnaudos $t+1$ metais (pirmais reguliavimo periodo metais), Eur;

$OPEX_{t-1(DU)}$ – darbo užmokesčio sąnaudos $t-1$ metais (priešpaskutiniiais praėjusio reguliavimo periodo metais). Šių sąnaudų faktinė arba nustatyta metinė apimtis skaičiuojama, papildomai įvertinus vidutinį pasiektą faktinį efektyvumą per laikotarpį, kurio metu Operatorius buvo skatinamas, neatsižvelgiant į vienkartinis Operatoriaus reikšmingus sąnaudų / pajamų nuokrypius, pagrįstus Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, bei kitus nuo Operatoriaus nepriklausančių veiksmų kylančius sąnaudų / pajamų nuokrypius, įskaitant nuokrypius ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (C_x), Eur;

ΔDU_t – prognozuojamas vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis t metams, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

ΔDU_{t+1} – prognozuojamas vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis $t+1$ metams, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

e – efektyvumo koeficientas, kuris lygus 1 proc.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.4.1.2. visais kitais metais, einančiais po pirmųjų naujo reguliavimo periodo metų, šių sąnaudų apimtis kiekvieniems metams nustatoma įvertinus Finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytį ateinantiems metams ir efektyvumo rodiklį. Darbo užmokesčio sąnaudos antriesiems–penktiesiems reguliavimo periodo metams skaičiuojamos pagal (4) formulę:

$$OPEX_{t+n(DU)} = OPEX_{t+1(DU)} \times \prod_{n=2}^5 \left(1 + \frac{\Delta DU_{t+n-e}}{100}\right); \text{ Eur} \quad (4)$$

čia:

$OPEX_{t+n(DU)}$ – darbo užmokesčio sąnaudos antrisiais–penktisiais reguliavimo periodo metais, Eur;

$OPEX_{t+1(DU)}$ – darbo užmokesčio sąnaudos pirmaisiais reguliavimo periodo metais, Eur;

ΔDU_{t+n} – prognozuojamas vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis n -tiesiems metams, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

e – efektyvumo koeficientas, kuris yra lygus 1 proc.;

14.4.1.3. jeigu pagal 3 arba 4 formulę skaičiuojamų $OPEX_{(DU)}$ sąnaudų ateinančių metų reikšmė gaunama mažesnė, nei prieš tai buvusių metų, $OPEX_{(DU)}$ sąnaudos ateinantiems metams paliekamos to paties dydžio;

14.4.2. kiekvienais metais perskaičiuojant $OPEX_{(DU)}$ pagal Metodikos 3 ir 4 formules vertinami aktualūs Finansų ministerijos pateikti duomenys pagal paskutinį ekonominės raidos scenarijų, t. y. pakoreguojami anksčiau naudoti prognoziniai duomenys pagal faktinius duomenis;

14.4.3. privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų dydžius, nustatomus pagal galiojančių teisės aktų nuostatas;

14.4.4. naujų infrastruktūrų personalo sąnaudos nustatomos atsižvelgiant į Operatoriaus eksploatuojamos infrastruktūros techninės priežiūros reikalavimuose numatytą aptarnaujančio personalo skaičių ir kvalifikaciją;

14.5. Mokesčių sąnaudos. Šios sąnaudos nustatomos vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Mokesčių sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš pajamų viršutinių ribų nustatymą priskaitytinas mokesčių sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus, kuriems nustatoma (koreguojama) pajamų viršutinė riba, planuojamas investicijas.

14.6. Investicijų grąža skaičiuojama atsižvelgiant į:

14.6.1. protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą r (procentais) pagal (5) formulę:

$$ROI_{pso} = \frac{r \times (RAB_{pso} - \sum_{p=1}^n RAB_{pso p})}{100} + \sum_{p=1}^n \frac{r_p \times RAB_{pso p}}{100}; \text{Eur} \quad (5)$$

čia:

ROI_{pso} – investicijų grąža, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur;

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, nustatoma pagal vidutinę svertinę kapitalo kainą (WACC), proc.;

RAB_{pso} – gamtinių dujų perdavimo paslaugai priskirtino reguliuojamo turto vertė, apskaičiuota pagal 6 formulę, Eur

r_p – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, nustatoma pagal vidutinę svertinę kapitalo kainą (WACC) ir Tarybos sprendimu skiriamą skatinimą pagal Tarybos Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką, patvirtintą Tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Investicijų grąžos normos nustatymo metodika), Tarybos Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodiką, patvirtintą Tarybos 2020 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-1572 „Dėl Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodika) ar diegiant pasiteisinusias energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje, kuris buvo finansuojamas iš Operatoriaus nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, proc.

p – projektas, kuriam skiriamas skatinimas pagal Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką, Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodiką, ar diegiant pasiteisinusias energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje, kuris buvo finansuojamas iš Operatoriaus nuosavų ir (ar) skolintų lėšų;

$RAB_{pso p}$ – gamtinių dujų perdavimo paslaugai priskirtino reguliuojamo turto, sukurto projektu, kuriam skiriamas skatinimas pagal Tarybos Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką, Tarybos Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodiką ar diegiant pasiteisinusias energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje, kuris buvo finansuojamas iš Operatoriaus nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, vertė, apskaičiuota pagal (6) formulę, Eur;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

14.6.2. investicijų grąžos normą (toliau – WACC), kuri nustatoma vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“. WACC nustatoma reguliavimo periodui ir kasmet koreguojama atsižvelgiant į skolinto kapitalo kainos pokytį. Jei WACC tarifų

metams paskelbiama vėliau, nei nustatomos tų metų kainos, ROI skirtumas įskaičiuojamas į ateinančių tarifų metų leidžiamųjų pajamų lygį.

14.6.2.1. investicijoms, susijusioms su gamtinių dujų perdavimu iš trečiosios šalies į trečiąją šalį veikla, kuri iki įleidimo–išleidimo taškų modelio įgyvendinimo perdavimo sistemai buvo nereguliuojama, gražos norma nustatoma, užtikrinant šių investicijų, atliktų iki reguliavimo įvedimo, atsipirkimą investicijų atsipirkimo laikotarpiui;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

14.6.2¹. Operatoriui įgyvendinus energetikos inovacijas, kurios laikomos pasiteisinusiomis pagal Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarybos 2020 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. O3E-699 „Dėl Asmenų prašymų leisti veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje pateikimo ir nagrinėjimo bei veiklos bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Inovacijų aprašas), nuostatas, ateinančiam 5 metų periodui yra taikoma papildoma investicinė graža, kuri apskaičiuojama įvertinus 1 procentiniu punktu padidintą WACC (Tarybos nustatytas WACC + 1 proc.), padauginus iš likutinės ilgalaikio turto vienetų vertės dalies, sukurtos diegiant energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje, kuri buvo finansuojama iš Operatoriaus nuosavų ir (ar) skolintų lėšų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

14.6.3. perdavimo paslaugai (produktui) priskirtino reguliuojamo turto vertę (RAB_{pso}), kuri nustatoma pagal (6) formulę:

$$RAB_{\text{pso}} = T + A - IT - TS - TD - TV - TN + T_{\text{kt jm}}/2 - TA; (\text{Eur}) \quad (6)$$

čia:

T – Operatoriaus perdavimo paslaugos (produkto) ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto likutinė (balansinė) neperkainuota vertė metų, einančių prieš metus, kuriems nustatomos ar koreguojamos pajamų viršutinės ribos, pabaigoje, Eur;

A – Operatoriaus atsargos, kurias jis privalo nuolat laikyti, Eur;

IT – Operatoriaus perdavimo paslaugos (produkto) nesuderintų su Taryba investicijų į ilgalaikį turtą likutinė vertė, Eur;

TS – turto, kuris nėra pradėtas eksploatuoti (nebaigta statyba), vertė, išskyrus vertę, patvirtintą Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodikos nustatyta tvarka, bei nebaigtos statybos strategiškai svarbių investicijų, padedančių siekti nacionalinės ir Europinės energetikos politikos tikslų, dėl kurių buvo priimti sprendimai taikyti paskatas koreguojant kainų ir (ar) pajamų viršutines ribas iki tol kol turtas perduotas eksploatuoti, vertę, Eur;

TD – Operatoriaus perdavimo paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už gautas subsidijas, dotacijas, Eur;

TV – Operatoriaus perdavimo paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už vartotojų lėšas, Eur;

TN – nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto likutinė vertė, Eur;

$T_{\text{kt jm}}$ – turto dalis, kuri buvo finansuota kitų infrastruktūrinių įmonių dėl inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo, Eur;

TA – turto vieneto ar turto vieneto komponentės, kai turto vienetas ar turto vieneto komponentė buvo atnaujinta (pakeista) įvykdžius su Taryba suderintas investicijas nepasibaigus to turto vieneto ar turto vieneto komponentės naudingo tarnavimo laikotarpiui, likutinė vertė, kuri nebuvo įvertinta (6) formulės T dedamojoje, Eur.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

14.6.4. į reguliuojamo turto vertę įtraukiamas išnuomotas ar panaudos pagrindais perduotas turtas, kuris ir nevykdamas nereguliuojamos veiklos visos apimtys naudojamas reguliuojamoje Operatoriaus veikloje;

14.6.5. į reguliuojamo turto vertę įtraukiama ilgalaikio turto vienetų vertės dalis, sukurta diegiant energetikos inovacijas, kuri buvo finansuojama iš Operatoriaus nuosavų ir (ar) skolintų lėšų, kai Taryba nustato, kad energetikos inovacijų diegimas bandomojoje aplinkoje yra laikomas pasiteisinusiu pagal Inovacijų aprašo nuostatas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

15. Gamtinių dujų metinės perdavimo paslaugos pajamos (P_{pso}) skaičiuojamos pagal (7) formulę:

$$P_{\text{pso}} = S_{\text{pso}} + \text{ROI}_{\text{pso}} + P_{\Delta}; \text{Eur} \quad (7)$$

čia:

S_{pso} – nustatytos metinės perdavimo paslaugos bazinės sąnaudos, skaičiuojamos:

$$S_{\text{pso}} = \text{OPEX}_{(\text{be DU})} + C_L + C_{DA} + \text{OPEX}_{DU} + C_T + C_{CBCA} + C_{INO}; \text{Eur} \quad (8)$$

čia:

$\text{OPEX}_{(\text{be DU})}$ – nustatytos perdavimo paslaugos operacinės sąnaudos skaičiuojamos pagal Metodikos 14.3 papunktį, Eur;

$$\text{OPEX}_{(\text{be DU})} = C_M + C_P + C_A + C_S + C_O; \text{Eur} \quad (9)$$

čia:

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos, Eur;

C_P – personalo sąnaudos be darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, Eur;

C_A – administracinės sąnaudos, Eur;

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Eur;

C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos, Eur.

C_L – gamtinių dujų sąnaudos technologinėms reikmėms, skaičiuojamos pagal Metodikos 14.1 papunktį, Eur;

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, skaičiuojamos pagal Metodikos 14.2 papunktį, Eur;

OPEX_{DU} – darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir įnašų į garantinį fondą sąnaudos skaičiuojamos pagal Metodikos 14.4 papunktį, Eur;

C_T – mokesčių sąnaudos, skaičiuojamos pagal Metodikos 14.5. papunktį, Eur;

C_{CBCA} – metinės kompensacijų, mokamų kitų šalių Operatoriams pagal nacionalinių reguliavimo institucijų ir (ar) Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) sprendimus dėl tarpvalstybinio sąnaudų paskirstymo pagal 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, įgyvendinant Europos Sąjungos bendro intereso projektus (angl. *Projects of Common Interest*, PCI), sąnaudos bei su jomis susijusios pagrįstos metinės palūkanų sąnaudos, kai tokių kompensacijų vertė nėra įtraukiama į reguliuojamąją turto vertę. C_{INO} – Operatoriaus energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų dalis, finansuojama per reguliuojamas gamtinių dujų kainas, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio (vertinamas Operatoriaus kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 25¹ punktą, Eur.

C_{INO} - Operatoriaus energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų dalis, finansuojama per reguliuojamas gamtinių dujų kainas, kuri negali sudaryti daugiau kaip 0,5 proc. Tarybos nustatyto metinio pajamų lygio (vertinamas Operatoriaus kreipimosi dėl energetikos inovacijos metu galiojantis Tarybos nustatytas pajamų lygis, iš jo eliminuojant praeitame laikotarpyje skirtą finansavimą energetikos inovacijoms ir reguliavimo sąskaitos dydį apskaičiuotą pagal Metodikos 18 punktą), skaičiuojama atsižvelgiant į Metodikos 25¹ punktą, Eur. Ūkio subjektas prie su energetikos inovacijų plėtojimu susijusių išlaidų ne mažesne dalimi, negu skyrė Taryba turi prisidėti iš nuosavų ir (ar) skolintų lėšų. Jeigu Ūkio subjekto diegiamai energetikos inovacijai skiriama kitų institucijų ir (ar) fondų parama, paramos dydžiu lygiomis dalimis mažinama Tarybos energetikos inovacijoms įgyvendinti skirta metinė sąnaudų, finansuojamų per reguliuojamas kainas, dalis ir Ūkio subjekto nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis finansuota energetikos inovacijos sąnaudų dalis;

ROI_{pso} – pagal Metodikos 14.6.1 papunktį suskaičiuota perdavimo veiklos investicijų grąža, Eur;

P_{Δ} – nepakankamos ir perteklinės pajamos, gautos už perdavimo paslaugas, bazinių sąnaudų, koreguotinių pagal Metodiką, nuokryptai, investicijų grąžos neatitiktis ir kiti pagrįsti sąnaudų / pajamų nuokryptai nuo Tarybos nustatytų ar suderintų rodiklių, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai ir yra kaupiami reguliavimo sąskaitoje, apskaičiuotoje vadovaujantis Metodikos šio skyriaus II skirsnyje numatytais principais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

15¹. Jeigu Operatorius įgyvendina Gamtinių dujų, elektros energetikos, suskystintų naftos dujų įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka su Taryba suderintus projektus, skirtus pakeisti reguliuojamosios įmonės eksploatuojamą reguliuojamą ilgalaikį turtą, kuriais perkamos paslaugos iš išorės, (toliau – OPEX projektai), OPEX projektų sąnaudų vertinimui *mutatis matandis* taikomos Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“, 12.3, 12.3¹, 12.4, 12.6.5.6.7 papunkčių ir 28 punkto nuostatos.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

ANTRASIS SKIRSNIS REGULIAVIMO SĄSKAITOS TVARKYMO PRINCIPAI

16. Nuokryptai nuo perdavimo paslaugai Tarybos nustatytų leidžiamųjų pajamų ir bazinių sąnaudų rodiklių, kaupiami reguliavimo sąskaitoje (P_{Δ}).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

17. Reguliavimo sąskaitoje (P_{Δ}) kaupiami šie nuokryptai:

17.1. perdavimo paslaugos leidžiamųjų pajamų nuokryptis (P_Q) už t-1 metus, skaičiuojamas pagal (10) formulę;

$$P_{Q, t-1} = P_{\text{prognoz., } t-1} - P_{\text{fakt., } t-1}; \text{ Eur} \quad (10)$$

čia:

$P_{Q, t-1}$ – perdavimo paslaugos leidžiamųjų pajamų nuokryptis už t-1 metus, Eur;

$P_{\text{prognoz., } t-1}$ – prognozuotos perdavimo paslaugos pajamos už nuolatinės, pertraukiamąsias ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas (įskaitant pajamas už užsakomus, vartojimo pajėgumus ir perduodamą dujų kiekį) t-1 metais, įvertintos nustatant pajamų viršutinę ribą t metams, Eur;

$P_{\text{fakt., t-1}}$ – faktinės perdavimo paslaugos pajamos už nuolatinės ir pertraukiamąsias ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas (įskaitant pajamas už užsakomus, vartojimo pajėgumus ir perduodamą dujų kiekį) t-1 metais, Eur;

17.2. perdavimo sistemos disbalanso neutralumo mokesčio dedamoji (C_{NC}) už t-1 metus, skaičiuojamas pagal Metodikos 44 punktą, Eur;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

17.3. faktinės t-1 laikotarpio grynosios pajamos, gautos dėl perduodamų gamtinių dujų iš trečiosios šalies į trečiąją šalį kaloringumo skirtumo ($P_{\text{kal.}}$), Eur;

17.4. investicijų grąžos neatitiktis, apskaičiuojama pagal Metodikos 19–25 punktus (C_{G});

17.5. Metodikos 14.1 punkte nurodytų sąnaudų nuokrypiai bei kiti reikšmingi sąnaudų / pajamų nuokrypiai, pagrįsti Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, bei kiti nuo Operatoriaus nepriklausančių veiksmų kylantys sąnaudų / pajamų nuokrypiai, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų (C_{x}).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

18. Nustatant reguliavimo sąskaitos dydį (P_{Δ}) pirmiesiems, antriesiems ir ketvirtiesiems reguliavimo periodo metams (po dvejų, ketverių ir penkerių reguliavimo periodo metų), įvertinami reguliavimo sąskaitoje pagal Metodikos 17.1–17.5 papunkčius sukaupiti nuokrypiai, o tretiesiems ir penktiesiems reguliavimo periodo metams (po pirmųjų ir trečiųjų reguliavimo periodo metų) įvertinami pagal Metodikos 17.1–17.3 ir 17.5 punktus sukaupiti nuokrypiai.

Reguliavimo sąskaita reguliavimo periodo metams (P_{Δ}) apskaičiuojama pagal (11) formulę:

$$P_{\Delta} = P_Q - C_{\text{NC}} - P_{\text{kal.}} + C_{\text{G}} + C_{\text{x}} - C_{\Delta\text{INO}}; \text{Eur} \quad (11)$$

čia:

P_Q – perdavimo paslaugos pajamų nuokrypis už t-1 metus, skaičiuojamas pagal (10) formulę, Eur;

C_{NC} – perdavimo sistemos disbalanso neutralumo mokesčio dedamosios už t-1 metus, skaičiuojamas pagal Metodikos 44 punktą, Eur;

$P_{\text{kal.}}$ – faktinės t-1 laikotarpio grynosios pajamos, gautos dėl perduodamų gamtinių dujų iš trečiosios šalies į trečiąją šalį kaloringumo skirtumo, Eur;

C_{G} – investicijų grąžos neatitiktis, apskaičiuojama pagal Metodikos 19–25 punktus;

C_{x} – Metodikos 14.1 punkte nurodytų sąnaudų nuokrypiai bei kiti reikšmingi sąnaudų / pajamų nuokrypiai, pagrįsti Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, Eur;

$C_{\Delta\text{INO}}$ – sąnaudų nuokrypiai dėl energetikos inovacijų įgyvendinimo, įvertinamos pagal Metodikos 25² punktą, Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

Nr. [O3E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

19. Jeigu dėl Operatoriaus veiklos efektyvumo, t. y. dėl $\text{OPEX}_{(\text{be DU})}$ ir OPEX_{DU} (toliau kartu – OPEX) suefektyvinimo, kurį Operatorius įrodė Tarybai, reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – ketverių ir visų penkerių reguliavimo periodo metų, investicijų grąža, įvertinus taikytinų korekcijų, atliktų vadovaujantis Metodikos 14 punktu, įtaką, yra didesnė, palyginti su nustatyta atitinkamų metų investicijų grąža, šios veiklos atitinkamo periodo leistina investicijų grąža didinama investicijų grąžos dydžiu, kuris yra skaičiuojamas pagal (12) formulę:

$$G_1 = (\text{OPEX}_{\text{nust.,pso}} - \text{OPEX}_{\text{fakt.,pso}})/2; \text{Eur} \quad (12)$$

čia:

G_1 – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur;

$OPEX_{nust.,ps}$ – nustatyta OPEX apimtis per pirmus dvejus, vėliau – per ketverius reguliavimo periodo metus ir per visą reguliavimo periodą, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur;

$OPEX_{fakt.,ps}$ – faktinė OPEX apimtis per pirmus dvejus, vėliau – per ketverius reguliavimo periodo metus ir per visą reguliavimo periodą, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

20. Jei dėl Operatoriaus veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo priėmus verslo sprendimus dėl įmonės reorganizacijos ir kitus sprendimus, kurie tiesiogiai nesusiję su įmonės vykdoma reguliuojama veikla bei kuri įmonė įrodė Tarybai, reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – ketverių ir visų penkerių reguliavimo periodo metų investicijų grąža, įvertinus taikytinų korekcijų, atliktų vadovaujantis Metodikos 14 punktu, įtaką, viršija Tarybos nustatytą atitinkamos veiklos investicijų grąžą, šios veiklos atitinkamo periodo leistina investicijų grąža didinama investicijų grąžos dydžiu, kuris yra apskaičiuojamas pagal (13) formulę:

$$G_2 = (OPEX_{nust.,ps} - OPEX_{fakt.,ps})/2; \text{ Eur} \quad (13)$$

čia:

G_2 – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur;

$OPEX_{nust.,ps}$ – nustatyta OPEX apimtis per pirmus dvejus, vėliau – per ketverius reguliavimo periodo metus ir per visą reguliavimo periodą, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur;

$OPEX_{fakt.,ps}$ – faktinė OPEX apimtis per pirmus dvejus, vėliau – per ketverius reguliavimo periodo metus ir per visą reguliavimo periodą, priskirtina perdavimo paslaugai, Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

21. Dėl Operatoriaus veiklos efektyvumo investicijų grąža koreguojama reguliavimo periodui po investicijų grąžos neatitikimo vertinimo pagal Metodikos 20 punktą, įvertinant 50 proc. investicijų grąžos ribą viršijančia suma, kuri suskaičiuota pagal Metodikos 13 formulę. Dėl Operatoriaus veiklos efektyvumo leistinių pajamų riba perdavimo paslaugai reguliavimo periodo metu mažinama 50 proc. investicijų grąžos riba dėl veiklos efektyvumo viršijančia suma, kuri suskaičiuota pagal Metodikos 13 formulę. OPEX taikomas skatinamasis mechanizmas, t. y. OPEX per reguliavimo periodą ir naujam reguliavimo periodui nėra didinamas ar mažinamas kitais nei Metodikoje įtvirtintais atvejais.

22. Neteko galios nuo 2021-05-08

Punkto naikinimas:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

23. Gamtinių dujų įmonių veiklos efektyvinimu nėra laikoma:

23.1. konkretūs sutaupymai, dėl kurių pablogėja gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų kokybė ir patikimumas;

23.2. sutaupymai, sąlygoti neįgyvendintų remonto darbų, neprireikusių numatytų paslaugų, išskyrus atvejus, kai dėl gamtinių dujų įmonių priimtų konkrečių verslo sprendimų, remonto darbai ar numatytos paslaugos buvo įgyvendintos mažesnėmis sąnaudomis;

23.3. rinkos sąlygoti mažesni, nei buvo tikėtasi, viešųjų pirkimų rezultatai;

23.4. veiklos sąnaudų sumažėjimas dėl paklausos, reagavimo į paklausą priemonių diegimo, įskaitant investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimą.

24. Operatorius, mažindamas sąnaudas ir siekdamas didesnio efektyvumo bei investicijų grąžos, turi užtikrinti patikimą sistemos darbą ir vartotojų aptarnavimo kokybę. Vadovaujantis Gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų patikimumo ir kokybės, rodiklių, jų įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. balandžio 11 d.

nutarimu Nr. O3-90 „Dėl Gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų patikimumo ir kokybės rodiklių, jų įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, gamtinių dujų perdavimo investicijų grąža po pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – pasibaigus reguliavimo periodui sumažinama atitinkamai už kiekvieną perdavimo patikimumo rodiklį:

24.1. 1 proc., jei perdavimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu;

24.2. 2 proc., jei perdavimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su Tarybos nustatyto minimaliu lygiu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

25. Jeigu po pirmų dvejų, vėliau – po ketverių reguliavimo periodo metų, ir pasibaigus visam reguliavimo periodui, nustatoma, kad faktinė investicijų grąža, atsižvelgus į taikytinų korekcijų įtaką, viršijo Tarybos nustatytą dydį, apskaičiuojamas nustatytos investicijų grąžos viršijimo dydis, kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ketvirtiesiems, o vėliau – pirmiesiems ir antriesiems naujo reguliavimo periodo metams. Apskaičiuojant nustatytos investicijų grąžos viršijimo dydį įvertinama:

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

25.1. Operatoriaus uždirbta faktinė investicijų grąža iš reguliuojamos veiklos; skaičiuojant investicijų grąžos neatitiktį (C_G), ROI pokyčiams įvertinti naudojama faktinė reguliuojamo turto vertė metų, einančių prieš metus, kuriems nustatoma ar koreguojama pajamų viršutinė riba, pabaigai, t. y. įvertinamas skirtumas tarp atitinkamo tarifinio laikotarpio RAB prognozuojamo ir faktinio dydžio; jei WACC atitinkamam tarifiniam laikotarpiui Tarybos yra nustatoma vėliau, nei tam laikotarpiui patvirtinamas leidžiamųjų pajamų lygmuo, vertinant investicijų grąžos neatitiktį iš vėliau nustatomos WACC kylančiu ROI skirtumu tikslinama Bendrovei nustatyta to tarifinio laikotarpio normatyvinė (Tarybos patvirtinta) ROI suma;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

25.2. Operatoriaus gautos papildomos pajamos, susijusios su reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekliai;

25.3. sąnaudų, kuriems Taryba nustatė atitinkamus normatyvus Metodikos 14 punkte nurodytoms sąnaudų grupėms, viršijimo suma, kuri apskaičiuojama Metodikos nustatyta tvarka;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

25.4. nuokrypis nuo Tarybos nustatytų rodiklių, įvertinus priežastis, lemiančias veiklos efektyvumą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

25.5. OPEX suefektyvinimas, suskaičiuotas pagal Metodikos 19–23 punktus;

25.6. investicijų grąžos pokytis, suskaičiuotas pagal Metodikos 24 punktą;

25.7. kai pagal Metodikos 19–25 punktuose numatyta tvarka apskaičiuotos investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, grąžinimas išdėstomas per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį, įvertinama pinigų kaina. Pinigų kainos nustatymui taikoma skolinto kapitalo kainos viršutinė riba, nurodyta Tarybos tinklalapio skiltyje „WACC skaičiavimo duomenys“. Tais reguliavimo periodo metais, kai grąžinama didesnė nei Tarybos nustatyta Operatoriaus gauta investicijų grąža, pritaikoma $\frac{1}{2}$ palūkanų normos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

25^{1.1}. Operatoriui bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje teikiamam paslaugas, produktus, verslo sprendimus, tokių produktų ir paslaugų teikimo būdus, veiklos modelius, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 15 punkto nuostatas pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

25^{1.2}. Operatoriui tiek bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, tiek ne bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, pirmus metus finansavimas pagal Metodikos 15 punkto nuostatas skiriamas energetikos inovacijos įsigijimo vertei padengti bei eksploatacinėms sąnaudoms, antrais ir trečiais metais finansavimas pagal Metodikos 15 punkto nuostatas skiriamas tik eksploatacinėms sąnaudoms.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

25^{1.3}. Operatoriui bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje bandant technologijas į energetikos infrastruktūrą, vadovaujantis Inovacijų aprašo 14.5 papunkčiu, pratęsus energetikos inovacijos bandymo terminą, finansavimas pagal Metodikos 15 punkto nuostatas energetikos inovacijos eksploatacinėms sąnaudoms pratęsimas iki energetikos inovacijos bandymo termino pabaigos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

25². Operatoriui, diegiančiam energetikos inovacijas bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje, Tarybai panaikinus teisę veikti bandomojoje energetikos inovacijų aplinkoje ir (arba) per du metus nuo finansavimo energetikos inovacijoms ne bandomojoje aplinkoje taikymo pradžios Operatoriui nepradėjus vykdytis energetikos inovacijų, vartotojams grąžinamos visos Operatoriui skirtos, per reguliuojamas gamtinių dujų kainas įsisavintos, lėšos, susijusios su energetikos inovacijos diegimu, mažinant tolesnių metų pajamų lygį.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

TREČIASIS SKIRSNIS GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ PASLAUGOS KAINŲ NUSTATYMO PRINCIPAI

26. Gamtinių dujų perdavimo įleidimo ir išleidimo kainos nustatomos:

26.1. pagal „Pašto ženklą“ principą, taikomą pagrindiniam tinklui;

26.2. nustatant gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas transportavimo iš trečiosios šalies į trečiąją šalį paslaugai, Pagrindiniame tinkle yra įvertinamos (1) tiesioginės ir pagrįstais nešikliais atskirtos netiesioginės sąnaudos, susijusios su gamtinių dujų perdavimo iš trečiosios šalies į trečiąją šalį paslauga, bei (2) šiai paslaugai priskirtina reguliuojamo turto vertė;

26.3. Pagrindinio tinklo kaštais pagrįstos kainos gali skirtis įleidimo ir išleidimo taškuose dėl pagal Tarifų tinklo kodekso nuostatas taikomų nuolaidų;

26.4. Lokalaus tinklo sąnaudos priskiriamos tiesiogiai Lietuvos vidiniams išleidimo taškams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

27. Gamtinių dujų perdavimo kainos skaičiuojamos įvertinus leidžiamų pajamų dalį priskirtą kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui:

27.1. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo taškai yra:

27.1.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo jungtimi Klaipėdoje (toliau – SGD terminalo įleidimo taškas);

27.1.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Latvijos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos į Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemą apskaitomos Kiemėnų dujų apskaitos stotyje;

27.1.3. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Baltarusijos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos į Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemą apskaitomos Kotlovkos dujų apskaitos stotyje;

27.1.4. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Lenkijos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos į Lietuvos dujų perdavimo sistemą apskaitomos Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stotyje;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

27.2. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos išleidimo taškai yra:

27.2.1. išoriniai išleidimo taškai:

27.2.1.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Latvijos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos iš Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos apskaitomos Kiemėnų dujų apskaitos stotyje;

27.2.1.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Rusijos Federacijos Kaliningrado regiono gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos iš Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos apskaitomos Šakių dujų apskaitos stotyje (toliau – Šakių DAS išleidimo taškas);

27.2.1.3. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Lenkijos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos iš Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos, apskaitomos Santakos dujų apskaitos ir slėgio reguliavimo stotyje;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

27.2.2. vidiniai išleidimo taškai:

27.2.2.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškuose su Lietuvos dujų skirstymo sistemomis ir Lietuvos vartotojų sistemomis, kurios yra tiesiogiai prijungtos prie perdavimo sistemos, atitinkančiuose vieną išleidimo tašką (vidinį išleidimo tašką) visiems Lietuvos perdavimo sistemos naudotojams, išskyrus vidinį išleidimo tašką AB „Achema“;

27.2.2.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taške su sistemos naudotoju AB „Achema“.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

28. Įleidimo ir išleidimo taškams priskirtina leidžiamųjų pajamų dalis nustatoma įvertinant pajamų padalinimo tarp įleidimo ir išleidimo taškų proporciją, taikomą pagrindiniam tinklui, bei kitus rodiklius, įtakančius pagrįstą pajamų lygio paskirstymą.

29. Perdavimo paslaugos pajamų padalinimo tarp įleidimo ir išleidimo taškų proporcija nustatoma motyvuotu Tarybos sprendimu, atsižvelgus gamtinių dujų rinkos konkurenciją, perdavimo sistemos pagrįstą sąnaudų paskirstymą, vidutinį kelių šalių arba regionų gamtinių dujų perdavimo kainų lygį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

30. Operatorius ateinančiam tarifiniam laikotarpiui apskaičiuoja pajamas, susijusias su lokaliu tinklu, kurios yra priskiriamos tik vidiniams išleidimo taškams, ir papildomai prie pajamų, priskirtų vidiniams išleidimo taškams pagal Metodikos 28 punktą, įvertinamos nustatant perdavimo paslaugų kainas šiam taškui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

31. Naujam tarifiniam laikotarpiui nustatant perdavimo kainas, įvertinami prognozuojami tais tarifiniais metais trumpalaikių pajėgumų užsakymai (arba atitinkamai gautinomis pajamomis iš trumpalaikių paslaugų mažinant priskiriamą pajamų lygį ilgalaikėms paslaugoms, arba konvertuojant prognozuojamų trumpalaikių pajėgumų užsakymų dydžius į ilgalaikių (metinių) pajėgumų ekvivalentą, įvertinant daugiklių (koeficientų, taikomų atitinkamai referencinės kainos proporcijai, skaičiuojant kainas už trumpalaikių pajėgumų produktus) įtaką).

32. Operatorius, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtą sprendimą dėl dalyvavimo regioninėje gamtinių dujų rinkos zonoje, įvertina intersisteminio kompensavimo mechanizmo mokėjimus, apskaičiuotus pagal Tarybos suderintą perdavimo sistemų operatorių intersisteminio kompensavimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

33. SGD terminalo įleidimo taške, taip pat įleidimo iš infrastruktūros, sukurtos siekiant pašalinti valstybių narių dujų perdavimo sistemų atskirtį, taškuose ir išleidimo į tokią infrastruktūrą taškuose gali būti taikoma perdavimo kainos nuolaida, siekiant didinti energijos tiekimo saugumą ir skatinti gamtinių dujų rinkos konkurencingumą. Dėl minėtuose įleidimo taškuose taikytinų nuolaidų nesurinktų perdavimo pajamų dalis kompensuojama, atsižvelgiant į Tarybos nustatytą pajamų skirtumo padengimo mechanizmą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

34. Dujų perdavimo iš trečiosios šalies į trečiąją paslaugai, kuri iki įleidimo–išleidimo taškų kainodaros modelio įgyvendinimo pradžios buvo nereguliuojama paslauga, nustatomas pereinamasis laikotarpis surenkamų metinių pajamų lygiui iš Šakių DAS išleidimo taške. Pereinamasis laikotarpis nustatomas įvertinus kainų reguliavimo laikotarpio trukmę bei užtikrinant laikotarpiu nuo įleidimo–išleidimo taškų kainodaros modelio įgyvendinimo pradžios iki investicijų, atliktų iki šio modelio įgyvendinimo, atsipirkimą.

35. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas, neviršijant pagal šią Metodiką nustatytų pajamų viršutinių ribų, įvertinant ir reguliacinės sąskaitos rezultatus, nustato Operatorius, o Taryba jas tvirtina.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

36. Gamtinių dujų perdavimo kainos gali būti diferencijuojamos pagal įleidimo ir išleidimo taškus, užsakomų pajėgumų trukmę ir gamtinių dujų tiekimo patikimumą. Nustatant bei diferencijuojant kainas, draudžiama diskriminuoti vartotojus, taikyti kryžminį subsidijavimą tarp vartotojų ar jų grupių. Nustatytos gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainos įleidimo bei išleidimo taškuose turi tenkinti sistemos naudotojų nediskriminavimo sąlygą, t. y. vidutinės dujų tarpvalstybiniam transportavimui sukurtų pajėgumų vieneto kainos procentinis santykis su vidutinės vidiniams sistemos naudotojams sukurtų pajėgumų vieneto kaina neturi viršyti 10 proc. (kitais atvejais turi būti pateikiamas išsamus numatyto kriterijaus viršijimo aplinkybių paaiškinimas). Diferencijuojant kainas būtina vadovautis susidariusiomis sąnaudomis ir neviršyti bendro leistino pajamų lygio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

37. Perdavimo kainos gali būti diferencijuojamos ir skirstomos:

37.1. pagal gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškus;

37.2. pagal gamtinių dujų perdavimo pertraukiamumą į dvi grupes:

37.2.1. nuolatinio gamtinių dujų perdavimo;

37.2.2. pertraukiamojo gamtinių dujų perdavimo;
 37.3. pagal gamtinių dujų perdavimo paslaugų užsakymo trukmę (sutarties galiojimo trukmę):

- 37.3.1. trumpalaikio perdavimo (pajėgumų produkto trukmė iki 364 parų);
- 37.3.2. ilgalaikio perdavimo (pajėgumų produkto trukmė – 1 metai ir ilgiau);
- 37.4. pagal susietumą:

37.4.1. nesusietieji perdavimo pajėgumai;
 37.4.2. susietieji perdavimo pajėgumai - pajėgumų produktas, kurį sudaro atitinkami įleidimo ir išleidimo pajėgumai abiejose tarpvalstybinio sujungimo taško pusėse (perdavimo sistemos naudotojui tuo pačiu metu užsakant abiejų gretimų perdavimo sistemos operatorių tarpvalstybinio sujungimo taško pajėgumus);

37.4.3. jei įleidimo ar išleidimo taške paskirstomi susietieji pajėgumų produktai su gretimos perdavimo sistemos operatoriumi, kuris pajėgumų kainą nustato už kilovatvalandę per valandą (kWh/h), Operatorius pajėgumų produkto kainą perskaičiuoja ir taiko už kilovatvalandę per valandą (kWh/h).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

38. Sistemos naudotojams gali būti nustatoma vienanarė, dvinarė arba trinarė perdavimo kaina.

39. Gamtinių dujų perdavimo kaina susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalių:

39.1. pastovioji dalis skaičiuojama pagal:

39.1.1. vartotojui nustatytus vartojimo pajėgumus atitinkamame vidiniame išleidimo taške;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

39.1.2. sistemos naudotojo užsakytus perdavimo pajėgumus;

39.2. kintamoji dalis skaičiuojama pagal perduotą gamtinių dujų kiekį;

39.3. Operatorius nustato pastoviosios dalies mokėjimo koeficientą (≤ 1) penkeriems metams, kuris gali būti keičiamas, įvertinus teisės aktų pasikeitimą ar motyvuotą Operatoriaus siūlymą. Bendras pastovios dalies mokėjimo koeficientas gamtinių dujų perdavime yra ne mažesnis kaip 0,9;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

39.4. perdavimo paslaugų kainai už vartojimo pajėgumus apskaičiuoti tenkantis sąnaudų dydis negali viršyti su lokaliu tinklu susijusių sąnaudų (lokaliam tinklui priskiriamo leistino pajamų lygio).

40. Sistemos naudotojams priskirtas gamtinių dujų kiekis bei užsakyti pajėgumai nustatomi sutartimis su Operatoriumi.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

KETVIRTASIS SKIRSNIS BALANSAVIMO GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOJE PASLAUGOS KAINODARA

BALANSAVIMO NEUTRALUMO MOKESČIŲ SKAIČIAVIMO METODIKA

41. Operatorius mokėdamas ir gaudamas paros disbalanso mokesčius, einamosios paros mokesčius, balansavimo veiksmų mokesčius, apskaičiuotus vadovaujantis Operatoriaus balansavimo taisyklių, suderintų Tarybos, nuostatomis ir kitus su jo vykdoma balansavimo veikla, kuri laikoma perdavimo sistemos operatoriaus veikla, vykdoma laikantis Balansavimo tinklo kodekse nustatytų įpareigojimų, susijusių mokesčius, negauna pelno ir nepatiria nuostolio, t. y.

vadovaujasi neutralumo principu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Nr. [03E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

42. Neutralumo principas suprantamas kaip principas, pagal kurį Operatoriaus pinigų srautai, susiję su perdavimo sistemos balansavimu ir pagrįstomis balansavimo sąnaudomis, yra finansiškai neutralūs ir šios pajamos ir sąnaudos yra paskirstomos sistemos naudotojams.

43. Nustatant disbalanso neutralumo mokesčio dedamąją C_{NC} , į ją yra įtraukiamos tik tos Operatoriaus su balansavimo veikla susijusios pajamos ir sąnaudos, kurios nėra padengiamos mėnesiniu neutralumo mokesčiu, kurį arba moka sistemos naudotojai, arba kuris jiems yra mokamas, vadovaujantis Operatoriaus balansavimo taisyklėmis, suderintomis Tarybos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

44. Disbalanso neutralumo mokesčio dedamoji C_{NC} atitinkamiems reguliavimo periodo metams ($t+1$) yra lygi:

$$C_{NC} = C_{BP} - C_{PB} - C_{KB} + \Delta C_{NC} ; (\text{Eur}) \quad (16)$$

čia:

C_{BP} – perdavimo sistemos balansavimo kintamosios pajamos t metams, Eur;

C_{PB} – perdavimo sistemos balansavimo pastoviosios sąnaudos t metams, Eur;

C_{KB} – perdavimo sistemos balansavimo kintamosios sąnaudos t metams, Eur;

ΔC_{NC} – skirtumas tarp $t-1$ metams nustatyto neutralumo mokesčio ir jo faktinės vertės, Eur.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

45. Neteko galios nuo 2022-03-01

Punkto naikinimas:

Nr. [03E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

46. Tvirtinant ar koreguojant Operatoriaus pajamų viršutinės ribas taikoma ši neutralumo mokesčio dedamosios tvarka:

46.1. balansavimo neutralumo mokesčio dedamoji nustatoma ir koreguojama kasmet, atsižvelgiant į Operatoriaus prognozuojamas balansavimo veiklos pajamas ir sąnaudas ir praėjusių laikotarpių faktinį balansavimo veiklos rezultatą;

46.2. Operatorius sistemos naudotojams taiko ir skelbia neutralumo mokesčių bendros sumos duomenis bent tuo pačiu dažnumu, kuriuo sistemos naudotojams išrašomos atitinkamų mokesčių sąskaitos faktūros, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

47. Disbalanso neutralumo mokestis sistemos naudotojams metų eigoje yra išmokamas arba iš jų imamas dalimis, proporcingai transportuojamam ataskaitinio laikotarpio kiekiui 46.2 papunkyje nustatytu periodiškumu.

48. Operatorius sistemos naudotojams taiko kredito rizikos valdymo taisykles, įtvirtintas su Taryba suderintose gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėse ar balansavimo tinklo kodekse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI, SUSIJĘ SU PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAUS REGULIUOJAMOS VEIKLOS PAJAMŲ IR KAINŲ NUSTATYMU

49. Reguluojamų paslaugų pajamų viršutinėms riboms nustatyti Operatorius ne vėliau kaip iki einamojo tarifinio laikotarpio kovo 15 d. Tarybai pateikia:

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

49.1. duomenų suvestinę pajamų viršutinei ribai nustatyti (Metodikos 1 priedas);

49.2. veikloje naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę (Metodikos 3 priedas);

49.3. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 4 priedas);

49.4. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas;

49.5. duomenis apie metines kapitalizuotas OPEX_(be DU) ir OPEX_(DU) sąnaudas bei gautą Europos Sąjungos paramą (dotacijas), dengiančią OPEX_(be DU) ir OPEX_(DU) sąnaudas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

50. Pajamų viršutinėms riboms kitam tarifiniam laikotarpiui koreguoti Operatorius ne vėliau kaip iki einamojo tarifinio laikotarpio kovo 15 d. Tarybai pateikia:

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

50.1. duomenų suvestinę pajamų viršutinei ribai bei investicijų grąžai koreguoti (Metodikos 2 priedas);

50.2. pasibaigus reguliavimo periodui – duomenis to reguliavimo periodo investicijų grąžai koreguoti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

50.3. veikloje naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 4 priedas);

50.4. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas;

50.5. duomenis apie metines kapitalizuotas OPEX_(be DU) ir OPEX_(DU) sąnaudas bei gautą Europos Sąjungos paramą (dotacijas), dengiančią OPEX_(be DU) ir OPEX_(DU) sąnaudas.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

51. Operatoriui laiku nepateikus Tarybai visų reikiamų duomenų, Taryba gali pratęsti nustatytų pajamų viršutinių ribų ir kainų galiojimo laikotarpį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

52. Subjektas, kuriam yra perduota Operatoriaus tinklų subalansavimo atsakomybė, kartu su perdavimo pajamų viršutinės ribos nustatymo / koregavimo duomenimis *mutatis mutandis* Tarybai pateikia praėjusių ir ateinančių metų balansavimo paslaugos pajamų, pastoviųjų ir kintamųjų sąnaudų suvestinę, vadovaudamasis Metodikos 1 priedu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

53. Taryba sprendimą dėl gamtinių dujų reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinių ribų nustatymo priima ne vėliau kaip per 45 dienas, o dėl gamtinių dujų reguliuojamų pajamų viršutinių ribų koregavimo – ne vėliau kaip per 30 dienų nuo paskutinių tikslų Operatoriaus duomenų pateikimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

54. Konkrečios kainos kitam tarifiniam laikotarpiui skaičiuojamos atsižvelgus į Tarifų tinklo kodeksą, nurodytus skaičiavimo principus viešojoje konsultacijoje bei viešosios konsultacijos metu

gautus atsiliepimus; kainų nustatymo principai nustatomi atitinkamam reguliavimo periodui ar tarifiniams metams, dėl kurių vyko viešoji konsultacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

55. Taryba, nustačiusi, kad Operatoriaus nustatytos kainos diskriminuoja vartotojus, yra taikomas kryžminis subsidijavimas tarp skirtingų paslaugų ar vartotojų grupių, nurodo Operatoriui jo klaidas. Operatorius privalo jas ištaisyti per 15 dienų. Jei Operatorius nevykdo Tarybos reikalavimo, Taryba turi teisę vienašališkai nustatyti konkrečias reguliuojamas kainas. Konkrečios reguliuojamos kainos kitam tarifiniam laikotarpiui turi būti nustatytos ir paskelbtos ne vėliau nei likus 30 dienų iki naujo tarifinio laikotarpio ar metinio metų pajėgumų aukciono (t. y. iki einamojo tarifinio laikotarpio birželio 1 d., jei taikomos Tarifų tinklo kodekso 29 straipsnio (prieš metinį metų pajėgumų aukcioną skelbtinos kainos) nuostatos, ir iki einamojo tarifinio laikotarpio gruodžio 2 d. – kitais atvejais).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

56. Duomenys pateikiami tūkstančių eurų tikslumu (nurodant du skaičius po kablelio), skaičiavimai atliekami be pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

57. Operatoriaus pagal šią Metodiką nustatytos ir Tarybos patvirtintos konkrečios kainos skelbiamos viešai ir taikomos Energetikos įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

57¹. Operatoriui gali būti taikomos ir kitokios reguliacinės priemonės, nurodytos Tarybos patvirtintoje Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodikoje.

Papildyta punktu:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58. Taryba turi teisę iš Operatoriaus per Tarybos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, būtinus Tarybos funkcijoms, susijusioms su gamtinių dujų reguliuojamų paslaugų pajamų viršutinių ribų nustatymu ir korekcija pagal šią Metodiką, atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

59. Operatorius, pažeidęs Metodikoje nustatytus reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

60. Tarybos veiksmai ir neveikimas, susiję su Metodikos laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-49](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-14, i. k. 2019-02345

Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo
veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos
1 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas) **DUOMENŲ SUVESTINĖ PAJAMŲ VIRŠUTINEI RIBAI NUSTATYTI**

sudarymo data

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, info@vert.lt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

10.		Darbo užmokesčio sąnaudos, tenkančios 1-am dujotiekio km	(tūkst. Eur/km)											
12.		Ekspluatuojamų dujotiekių ilgis, tenkantis 1 darbuotojui	km/darb.											
13.		Darbuotojų skaičius	vnt.											
14.		Vidutinis viršutinis šilumingumas	MWh/tūkst. m ³											

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo
veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos
2 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas) **DUOMENŲ SUVESTINĖ PAJAMŲ VIRŠUTINEI RIBAI KOREGUOTI**

sudarymo data

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, info@vert.lt

Eil. Nr.	Rodiklis		Vnt.	Perdavimo veikla					
				I	II	III	IV	V	I
				20	20	20	20	20	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.1*	Q_t	Progyozuotas bazinis gamtinių dujų kiekis (vartojimo pajėgumai)	MWh, (MWh/ parą, metus)						
I.2	Q_{tf}	Faktinis t+1ų metų gamtinių dujų kiekis (vartojimo pajėgumai)	„-“						
II.1*	I_t	VKI pokytis, įvertinus efektyvumą, naudojamas ateinančių metų $OPEX_{(be\ DU)}$ skaičiavimui	proc.						
II.2*	$OPEX_{(be\ DU)t}$	nustatytas $OPEX_{(be\ DU)t}$	tūkst. Eur						

II.3**	OPEX	faktinis $OPEX_{(be\ DU)f}$	„“							
	(be DU)f									
III.1*	$OPEX_{(PROJ)t}$	Nustatytas $OPEX_{(PROJ)t}$	Eur							
III.2*	$OPEX_{(PROJ)f}$	Faktinis $OPEX_{(PROJ)f}$	Eur							
IV.1*	ΔDU_t	Nustatytas (prognuozuotas) ΔDU_t įvertinus efektyvumą naudojamas ateinančių metų $OPEX_{(DU)}$ nustatyti	proc.							
IV.2*	$OPEX_{(DU)t}$	Nustatytas (prognuozuotas) $OPEX_{(DU)t}$	tūkst. Eur							
IV.2*	$OPEX_{(DU)f}$	Faktinis $OPEX_{(DU)f}$	tūkst. Eur							
IV.4*	ΔDU_{tf}	Faktinis (patikslintas) ΔDU_{tf} (įvertinus efektyvumą)	proc.							
IV.5*	$OPEX_{(DU)tf}$	Skaičiuotina $OPEX_{(DU)tf}$ reikšmė pagal faktinį (patikslintą) ΔDU_{tf} (įvertinus efektyvumą)	tūkst. Eur							
V.1*	C_{Lt}	Technologinės sąnaudos, nustatytos	tūkst. Eur							
V.2**	C_{Lf}	Technologinės sąnaudos, faktinės	tūkst. Eur							
VI.1*	C_{DAt}	Nusidėvėjimo sąnaudos, nustatytos	tūkst. Eur							
VI.2*	C_{DAf}	Nusidėvėjimo sąnaudos, faktinės	tūkst. Eur							
VII.1*	C_T	Mokesčių sąnaudos, nustatytos	tūkst. Eur							
VII.2*	C_{Tf}	Mokesčių sąnaudos, faktinės	tūkst. Eur							
VIII.1*	C_{NC}	Perdavimo sistemos disbalanso neutralumo mokesčio dedamoji	tūkst. Eur							
VIII.2**	P_{kal}	Faktinės t-1 laikotarpio pajamos, gautos dėl perduodamų gamtinių dujų iš trečiosios šalies į trečiąją šalį kaloringumo skirtumo	tūkst. Eur							
VIII.3*	$P_{progn., t-1}$	Pajamos (už ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas), prognozuotos	tūkst. Eur							
VIII.4**	$P_{fakt., t-1}$	Pajamos (už ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas), faktinės	tūkst. Eur							
VIII.5	P_Q	Pajamų (už ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas), skirtumas	tūkst. Eur							
VIII.6	$P_Q - C_{NC} - P_{kal}$	Nuokrypiai dėl pajamų nuokrypio, disbalanso neutralumo mokesčio dedamosios ir perduodamų gamtinių dujų iš trečiosios šalies į trečiąją šalį kaloringumo skirtumo, kaupiami reguliavimo sąskaitoje	tūkst. Eur							
IX.1*	WACC	Nustatyta investicijų grąžos norma t-aisiais metais	proc.							
IX.2*	RAB	Licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė	tūkst. Eur							
IX.3*	ROI_t	Investicijų grąža, nustatyta	tūkst. Eur							
IX.4*	ROI_f	Investicijų grąža, faktinė	tūkst. Eur							

IX.5	$ROI_{(f-t)}$	Investicijų grąžos skirtumas	tūkst. Eur						
IX.1*	OPEX nustatyt.	$OPEX_{(be\ DU)t} + OPEX_{(DU)t}$	tūkst. Eur						
IX.2*	OPEX faktinis	$OPEX_{(be\ DU)f} + OPEX_{(DU)f}$	tūkst. Eur						
IX.3*	$G_{1+2},$ G_{3-5}	$OPEX_{nustatyt.} - OPEX_{faktinis}$	tūkst. Eur	x	x	x		x	
IX.4*		Dydis, kuriuo koreguojama pajamų viršutinė riba dėl einamojo reguliavimo periodo	tūkst. Eur	x	x	x		x	
IX.5*		Investicijų grąžos neatitiktis dėl praeito reguliavimo periodo	tūkst. Eur			x	x	x	
IX.6	C_G	Investicijų grąžos neatitiktis iš viso (dėl einamojo ir praeito regul. periodų)	tūkst. Eur			x		x	
X.1	C_x	Kiti reikšmingi sąnaudų / pajamų nuokrypiai, pagrįsti Tarybai, kurie turi reikšmingos įtakos Operatoriaus veiklai, kaupiami reguliavimo sąskaitoje	tūkst. Eur						
X.2	C_{INO}	Sąnaudos skirtos energetikos inovacijoms	tūkst. Eur						
XI.1	P_{Δ}	Nuokrypiai, kaupiami reguliavimo sąskaitoje, iš viso ($P_Q - C_{NC} - P_{kal} + C_G + C_x$)							
XI.1*	S_{pso} ROI_{pso}	Pajamų lygis (be reguliavimo sąskaitos), nustatytas	tūkst. Eur						
XI.2*	$P_{pso, t}$	Pajamų lygis (įvertinus reguliavimo sąskaitą), nustatytas ($S_{pso} + ROI_{pso} + P_{\Delta}$)	tūkst. Eur						

*Pradedama pildyti antriesiems reguliavimo periodo metams. Skaičiuojant sąnaudas antriesiems reguliavimo periodo metams įvertinamas skirtumas tarp praėjusio reguliavimo periodo nustatytų ir faktinių OPEX ir ROI.

** Pradedama pildyti tretiesiems reguliavimo periodo metais turint faktinius (patikslintus) pirmųjų metų duomenis ir pildant prognozuojamus duomenis tretiesiems metams.

*** Pradedama pildyti ketvirtiesiems reguliavimo periodo metams, turint faktinius pirmųjų ir antrųjų metų duomenis, skaičiuojant IX.3 ir IX.4 eilučių rezultatus.

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

Nr. [O3E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo
veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos
3 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą		Duomenys apie kontaktinį asmenį	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

PERDAVIMO VEIKLOJE NAUDOJAMO TURTO
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

VERTĖS SKAIČIAVIMO LENTELĖ

_____ sudarymo data

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, info@vert.lt

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	20__ m. gruodžio 31 d.
1.	Ekonomiškai pagrįsta ilgalaikio turto vertė (RAB) 20__ gruodžio 31 d.(2+3-4-5+6-7-8-9+10/2-11)	tūkst. Eur	
2.	Likutinė reguliuojamos veiklos ilgalaikio turto vertė 20__ sausio 1 d. (ataskaitinio laikotarpio pradžioje)	„-“	
2.1.	<i>Likutinės reguliuojamos veiklos ilgalaikio turto vertės dalis 20__ sausio 1 d. (ataskaitinio laikotarpio pradžioje), sukurtos diegiant energetikos inovacijas bandomojoje aplinkoje, kuri buvo finansuojama iš gamtinių dujų įmonės nuosavų ir (ar) skolintų lėšų</i>	„-“	
2.2	<i>Likutinės ilgalaikio turto vienetų, sukurtų projektais, įgyvendinančiais Lietuvos Respublikos klimato kaitos mažinimo, šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo, aplinkos apsaugos tikslus, nustatytus atskiriems reguliuojamiems sektoriams ir prisidedančiais prie teigiamo poveikio nustatytiems rodikliams pagal atskirų sektorių kainodaros metodikas, vertės dalis 20__ sausio 1 d. (ataskaitinio laikotarpio pradžioje)</i>	„-“	

2.3.	<i>Ilgalaikio turto vienetų, sukurtų Operatoriaus įgyvendinamais projektais, kuriems Tarybos nutarimu skiriamas skatinimas pagal Tarybos patvirtintą Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodiką, vertės dalis 20 sausio 1 d. (ataskaitinio laikotarpio pradžioje)</i>	„-“	
3.	Dujų įmonės su Taryba suderintos bei įgyvendintos investicijos per 20__ m. (ataskaitinius metus)	„-“	
4.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos priskaitytos per 20__ m. (ataskaitinius metus)	„-“	
5.	Parduoto, perleisto ir nurašyto turto likutinė vertė 20__ gruodžio 31 d. (ataskaitinių metų pabaigai)	„-“	
6.	Atsargos, kurias dujų įmonė privalo laikyti 20__ m. gruodžio 31 d. (ataskaitinio laikotarpio pabaigoje)	„-“	
7.	Dotacijų ir subsidijų (įskaitant vartotojų prijungimo įmokas, ES fondų lėšas) likutinė vertė 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
7.1.	iš jų: naujų vartotojų prijungimo įmokos	„-“	
8.	Nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto vertė 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
9.	Nebaigtos statybos vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigai 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
10.	Turto dalis, finansuota kitų infrastruktūrinių įmonių dėl inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
11.	Turto, kuris buvo atnaujintas įvykdžius su Taryba suderintas investicijas, likutinė vertė, 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	

Tvirtinu:

Pareigos_____
Parašas_____
Vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo
veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos
4 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

ILGALAIKĖS REGULIUOJAMOS VEIKLOS PROGRAMOS
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

LENTELĖ

sudarymo data

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
Verkių g. 25C, Vilnius, LT-08223, info@vert.lt

Eil. Nr.	Pavadinimas	_____veikla					
		20__	20__	20__	20__	20__	iš viso
1	2	3	4	5	6	7	
1.	FINANSAVIMO ŠALTINIAI (tūkst. Eur)						
1.1.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos						
1.2.	Skolintos lėšos						
1.3.	Subsidijos ir dotacijos						
1.3.1.	iš jų: valstybės biudžeto lėšos						

1.4.	Pajamos iš prijungimo įmokos bei neatsiperkančios prisijungimo įmokos dalies						
1.5.	Grynojo pelno dalis veiklos programai įgyvendinti						
1.6.	Kiti finansavimo šaltiniai						
1.6.1.	<i>(išvardinti)</i>						
2.	LĖŠŲ PANAUDOJIMAS (tūkst. Eur)						
2.1.	Investicijų projektai, finansuojami ne tik reguliuojamos veiklos lėšomis (1.3., 1.6. eilutės)						
2.1.1.	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.	Įmonės veiklos programoms vykdyti, iš viso:						
2.2.1.	Naujas turtas, iš viso:						
2.2.1.1.	dujų sistemų plėtra						
	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.1.2.	transporto priemonės						
2.2.1.3.	kompiuterinė technika						
2.2.1.4.	kita įranga, prietaisai, įrenginiai						
2.2.1.5.	nematerialusis turtas						
2.2.1.6.	kitas turtas						
	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.2.	Turto atstatymas, rekonstrukcija, iš viso:						
2.2.2.1.	Dujotiekiai						
	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.2.2.	dujų kompresorinės stotys						
2.2.2.3.	dujų skirstymo stotys						
	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.2.4.	dujų reguliavimo punktai						
	<i>(išvardinti)</i>						
2.2.2.5.	kiti dujų sistemų priklausiniai						
	<i>(išvardinti)</i>						

2.2.2.6.	kitas turtas						
	(išvardinti)						
2.3.	Bendrojo naudojimo sistemoms išpirkti						
2.4.	Kitos lėšų panaudojimo sritys						
2.4.1.	(išvardinti)						

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

5 priedas. Neteko galios nuo 2021-05-08

Priedo naikinimas:

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-49](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-14, i. k. 2019-02345

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1569](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29268

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-536](#), 2021-05-07, paskelbta TAR 2021-05-07, i. k. 2021-10192

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-942](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16797

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1783](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27521

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo